

MOTIVATION AND SATISFACTION OF THE TRAINING OF STUDENTS OF PROFESSIONAL DIRECTION "HEALTH CARE"

Pavlina Teneva

Trakia University - Medical College, Stara Zagora, Republic of Bulgaria, pl.teneva@abv.bg

Katya Mollova

Trakia University - Medical College, Stara Zagora, Republic of Bulgaria, kmollova@abv.bg

Hristina Milcheva

Trakia University - Medical College, Stara Zagora, Republic of Bulgaria, hr_mil4eva@abv.bg

Abstract: Training in the sphere of health care is a particularly pressing issue in the context of ongoing healthcare reforms and puts new requirements on education institutions.

Student satisfaction with the learning process is an important indicator that influences the expectations and perceptions of students. The degree of satisfaction depends on a number of factors. It is influenced by preliminary attitudes, the methods and approaches by which they are trained, as well as the application of theoretical knowledge obtained in practice. Once measured, it serves as an indicator of future sustainable development and has a significant impact on both student success during the course and the improvement of teaching practice.

The purpose of this report is to investigate the motivation for training students from the professional field of Health Care at Trakia University and to establish the level of satisfaction with the methods, tools and approaches of teaching.

Materials and methods. The comments and analyzes are from a freely structured anonymous questionnaire, held among the 148 students of the first, second and third year specialty "Rehabilitator", "Medical laboratory assistant", "Geriatric specialist" and "Nurse" during the summer semester of the school year 2017/18. MSExcel and StatGrafics were used to process the data.

The results indicate that one of the leading motivational factors in choosing a specialty for training in the professional field of Health Care for a large part of the students is "the ability to help people". Student satisfaction in learning is determined by a number of elements. The majority of respondents are fully satisfied with applied teaching methods and approaches and prefer the lectures of the theoretical material most often, and for practical training the most preferred method is to work with mock - ups and mock - ups. As the most important qualities that the teacher has to have and apply to the training according to the students are his competence and his attitude towards them.

Keywords: Motivation, Satisfaction, Education, Health Care

МОТИВАЦИЯ И УДОВЛЕТВОРЕНОСТ ОТ ОБУЧЕНИЕТО НА СТУДЕНТИТЕ ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ „ЗДРАВНИ ГРИЖИ“

Павлина Тенева

Тракийски университет Медицински колеж - Стара Загора, Република България, pl.teneva@abv.bg

Катя Моллова

Тракийски университет Медицински колеж - Стара Загора, Република България, kmollova@abv.bg

Христина Милчева

Тракийски университет Медицински колеж - Стара Загора, Република България,
hr_mil4eva@abv.bg

Резюме: Обучението в сферата на здравните грижи е особено актуален проблем в контекста на протичащите реформи в здравеопазването. Това поставя нови изисквания пред образователните институции.

Студентската удовлетвореност от процеса на обучение е важен показател, който влияе върху очакванията и възприятията на обучаваните. Степента на удовлетвореност зависи от редица фактори. Върху нея влияят предварителните нагласи, методите и подходите с които биват обучавани, и приложението на получените теоретични знания в практиката. След като е измерена, тя служи като индикатор за бъдещо устойчиво

развитие и в значителна степен оказва мотивиращо въздействие както на студентския успех по време на следването, така и за усъвършенстването на преподавателската практика.

Целта на настоящия доклад е да представи мотивацията за обучение на студентите от професионално направление „Здравни грижи“ в Тракийски университет и да установи нивото на удовлетвореност от методите, средствата, и подходите на преподаване.

Материали и методи. Коментарите и анализите са от свободно структурирана анонимна анкетна карта, проведена сред 148 студенти от първи, втори и трети курс специалност „Рехабилитатор“, „Медицински лаборант“, „Гериатричен специалист“ и „Медицинска сестра“ през летен семестър на учебната 2017/18г. За обработка на данните са използвани MS Excel и StatGraphics.

Резултатите сочат, че един от водещите мотиви при избора на специалност за обучение в професионално направление „Здравни грижи“ при голяма част от студентите е „възможността да помагат на хората,“. Удовлетвореността на студентите от обучението се определя от редица фактори. Мнозинството от анкетираните напълно са удовлетворени от прилаганите методи и подходи на преподаване, и предпочитат най-често лекционното изложение на теоретичния материал, а за практическото обучение най-предпочитан метод е работата с макети, и мулажи. Като най-важни качества, които трябва да притежава преподавателя и да ги прилага при обучението според студентите са неговата компетентност, и отношението му към тях.

Ключови думи: мотивация, удовлетвореност, обучение, здравни грижи

ВЪВЕДЕНИЕ

Обучението е изключително важен педагогически и социален феномен, свързан с развитието не само на отделния индивид, но и на цялото общество. Обучението има вечна функция и перманентен характер. То обаче е динамично явление, защото е тясно свързано с обществено-историческото развитие и с конкретните потребности на дадено общество, народ, които са също изменяеми.[9]

Правилното организиране и ръководене на учебния процес благоприятства за развитието на познавателните интереси, изграждането на положителни мотиви за учебна дейност, които веднъж формирани, сами стават действени вътрешни фактори за подобряване на нейното качество и повишаване ефективността и. [2]

Мотивацията е една от най-важните съставки на ефективното обучение. Учениците, които искат да учат за нещо, могат да научат всичко. Тя е един от най-критичните компоненти на ученето и е сред най-трудните за измерване. [8]

Мотивите за учене са вътрешни подбуди, главно осъзнати, по силата на които учащите усвояват знания, формират умения и навици.

За повишаване качеството на учебния процес и мотивацията на младите хора, основна роля има преподавателят, като творческа личност, имаща възможност да използва разнообразен диапазон от подходи, организационни форми, методи и средства на обучение.[7]

Учебната работа трябва да бъде едно малко предизвикателство, учебните задачи да са автентични и реални, защото само тогава предизвикват заслужен познавателен интерес у учащите се. Изключително важно за поддържането на високо равнище на мотивацията за учене, е изграждането и подчертаването на идентичността на всеки студент в качеството му на активно участващ в обучението.[1]

Обучението в сферата на здравните грижи е особено актуален проблем в контекста на протичащите реформи в здравеопазването и поставя нови изисквания пред образователните институции. Студентската удовлетвореност от процеса на обучение е важен показател, който влияе върху очакванията и възприятията на обучаваните. Степента на удовлетвореност зависи от редица фактори. Върху нея влияят предварителни нагласи, методите и подходите с които биват обучавани, и приложението на получените теоретични знания в практиката. След като е измерена, тя служи като индикатор за бъдещо устойчиво развитие и в значителна степен оказва мотивиращо въздействие както на студентския успех по време на следването, така, и за усъвършенстването на преподавателската практика.

Различните мотиви се формират, изменят и проявяват в учебната дейност - аудиторна и извън аудиторна. Личностната готовност за учене се обуславя от изградените потребности за знания по специалността, стремежа за самореализация.[1]

Целта настоящата разработка е да се представи мотивацията за обучение на студентите от професионално направление „Здравни грижи“ в Тракийски университет и да установи нивото на удовлетвореност от методите, средствата, и походите на преподаване.

МАТЕРИАЛИ И МЕТОДИ

Коментарите и анализите са от свободно структурирана анонимна анкетна карта, проведена сред 148 студенти от професионално направление „Здравни грижи“ в Медицински колеж и Медицински факултет. Приложени са документален и социологически метод, с графично представяне на резултатите.

РЕЗУЛТАТИ

Изследването е проведено през летен семестър на учебната 2017/18г. От 148 изследвани студента: 69 са от специалност „Рехабилитатор“, 35 от специалност „Медицински лаборант“, 15 „Гериатричен специалист“ (ОКС „професионален бакалавър“) и 29 специалност „Медицинска сестра“ (ОКС „бакалавър“).

Едно от основните измерения на мотивацията на студентите за активна учебна дейност е емоционалното отношение към избора на специалност. На въпроса: С какво свързвате вашата мотивация по избраната професия 45% са посочили отговора „възможността да помагам на хората“ и 30% „Да бъде полезен“. Останалите 11%, смятат, че ще намерят по – бърза реализация а 14% я чувстват като тяхно вътрешно призвание. (Фиг.1.)

Фиг.1. С кое свързвате вашата мотивация за обучение по избраната специалност?

Целта на съвременното обучение по медицина е да подпомогне студентът в самостоятелното овладяване на знания, умения и навици, в усвояването на поведенчески алгоритми, оценка на отношения, и възприемане различни стилове на общуване в екипа. В учебния процес на медицинските колежи и университети обучението придобива особено действен характер на сътрудничество, на интеракция, при което преподавателят е организатор, координатор, модератор на самостоятелната познавателна дейност на студента.[5]

В Медицинския колеж, като част от системата на висшето училище, функционират разнообразни организационни форми на обучение.

Класическата и най-важна форма на организация на работата в медицинското висше училище е лекцията. Други характерни форми са: упражненията, семинарите, учебно-практическите занятия, клиничната практика и стажовете, разработване на курсови и дипломни работи, теоретико-практически конференции и др.[3]

При изследване удовлетвореността на студентите към използваните методи, средства и подходи за обучение малко над половината 58% са напълно удовлетворени, 28% са удовлетворени, но смятат че има още какво да се желае, останалите 10% частично и само 4% не съвсем. Никой от анкетираните не е посочил конкретни препоръки към преподавателите за промяна. (Фиг.2.)

Фиг.2. Удоволстворява ли Ви начинът (методи, подходи, средства, отношение) по който Ви обучават преподавателите?

Нашето проучване показва, че най-голям дял за изложение на теоретичния материал от преподавателя се пада на лекцията (62%) и презентирането (51%).

Според Х. Милчева съвременен начин за изложение на теоретичното съдържанието е поднасянето му под формата на презентация, което е свързано с допълнителни ангажименти от страна на преподавателя – подготовка, илюстриране, технически умения, но пък се възприема много позитивно от студентите и спомага за развитие на уменията им да наблюдават и конспектират основните ключови понятия.[4]

Дискусията е по-малко предпочитана от студентите (39%).(фиг.3.)

Фиг.3. Кои от изброените методи при теоретичното обучение предпочитате?

Начинът на поднасяне на учебния материал безспорно е една от важните предпоставки за неговото успешно усвояване, за поддържането на интерес и посещаемост на занятията. Становището на студентите по въпроса какво провокира у вас въображение и творчество е доста разнообразно. Най-висок дял се пада на дискусията (56%), следвана от презентирането (53%), и работа с реален пациент (45%). Почти еднакъв е делът на упражнението и видеофилмите (41% и 40%). фиг.4.

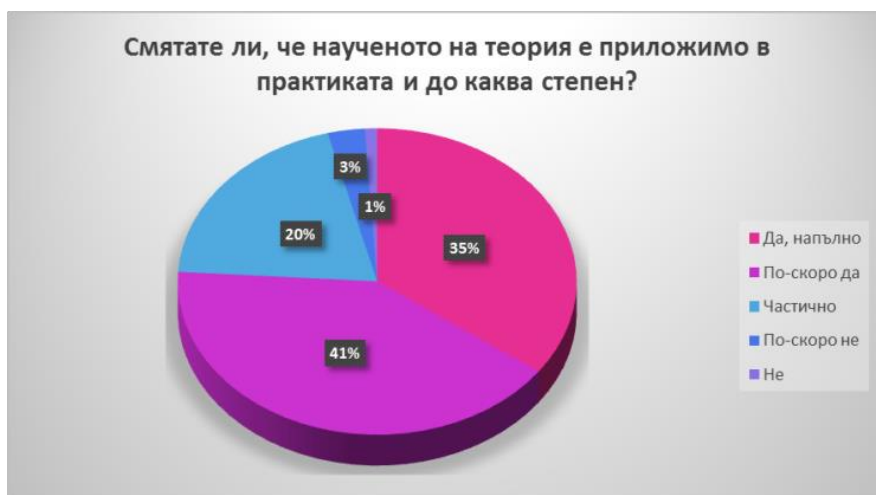

Фиг.4. Кои от посочените методи провокират Вашето въображение и творчество?

Не малка роля за успешното усвояване на учебния материал играе и логическото обвързване на теоретичните дисциплините и клиничната практика в учебния план. Практическото обучение е едно от уникалните предимства при обучението в професионално направление „Здравни грижи“, защото представлява над 50% от цялостното обучение. Като най-предпочитан метод за практическо обучение студентите са посочили „работа с макети, мулажи“ (53%), „работата с реален пациент“ е предпочитана при 39% от студентите, останалите 8% се падат на ситуационна задача и ролева игра.

В провеждането на клиничната практика в Медицински колеж има утвърдени традиции, но за подобряване на ефективността й мнението на студентите е важно.

Становището на студентите по този въпрос е преобладаващо положително. Според 35% от тях получените теоретични знания са напълно приложими в практиката, 41% посочват отговор „по скоро да“ и 20% „частично“. Радващо е, че отрицателните отговори са едва 4%. (Фиг.5.)

Фиг.5. Смятате ли, че наученото на теория е приложимо в практиката и до каква степен?

От направения анализ по основната част на изследваните аспекти за удовлетвореността и мотивацията на студентите от процеса на обучение могат да се направят следните изводи:

- Повече от половината студенти имат емоционално отношение към избора на специалност;
- Прилаганите методи, подходи и средства за обучение на специалностите в професионално направление „здравни грижи“ напълно удовлетворяват малко над половината от анкетираните 58%.

Необходимо е да се проведе допълнително проучване сред студентите за да се съберат конкретни предложения с цел подобряване на обучението.

- Разнообразието от използваните методи за теоретичното и практическо обучение е голямо, което е добър показател. От гледна точка на дидактиката при поднасянето на нови знания трябва да има някаква степен на трудност и на усилие за нейното преодоляване, за да се постигне по-високо ниво на познание. Ако всичко е познато и достъпно, то интересът и ползата биха били под въпрос. Положителните емоции, вследствие правилното решение на проблем от студента, са мотив за усъвършенстване.
- Дискусиите с преподавателя и презентирането са методите, които провокират най-много студентите за творчество. Необходимо е творческата активност на повечето студентите да се развива и поощрява, и чрез участието им в различни научни експерименти, семинари и др.
- Висок е делът (76%) на студентите, които са убедени, че наученото на теория е приложимо в практиката. Този вид полезност на обучението е най-оачкван и високо ценен както от студентите, преподавателите така и от работодателите.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Съвременните медицински специалисти са с нова визия и самочувствие, базирани на качествената професионална подготовка, която те получават в медицинските колежи и факултети. По време на обучението си те формират не само професионалните си компетенции, но и личностни качества, необходими за упражняване на професията. [4] Смятаме, че периодичното проучване на студентското мнение е ценен ориентир за подобряване на качеството на процеса на обучение.

BIBLIOGRAPHY

- [1] Андонова, А. (2013). *Обучението на медицинските сестри Роля на мотивацията*. Стара Загора.
- [2] Десев, Л. (2003). *Педагогическа психология трето издание*. София: Аскони-Издат.
- [3] Милчева, Х. (2006). *Аспекти на обучението в Медицинския колеж първо издание*. Стара Загора: Кота Принт.
- [4] Милчева, Х. (2012). *От традицията към иновацията при обучението на медицинските сестри и акушерки*. Габрово: ЕКС-ПРЕС.
- [5] Нишева, В. (2002). *Медицинска педагогика*. Плевен: Издателски център ВМИ Плевен.
- [6] Петрова, Г. (n.d.). Обучението на бакалаври по "Управление на здравни грижи". In *Управленски и организационни аспекти*. Габрово: ЕКС-ПРЕС.
- [7] Попова, К. (2013). Изследователският подход в съвременното обучение на студенти от професионално направление "Здравни грижи". *Управление и образование том IX*, 50-53.
- [8] Славин, Р. (2004). *Педагогическа психология*. София: Наука и изкуство.
- [9] Т.Попов, Х. М. (2008). *Принципи и методика на обучението*. Стара Загора.